

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2019 r.

sprawy **T.G.**

skazanego za popełnienie przestępstwa z art. 155 k.k. i innych,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońców skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 20 listopada 2018 r., sygn. akt XXIII Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 8 maja 2018 r., sygn. akt II K (...)

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego T.G. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 8 maja 2018 r., sygn. akt II K (...), uznał T.G. za winnego tego, że:

1. w dniu 9 sierpnia 2015 r. w B. działając umyślnie uderzył B.Z. ręką w twarz powodując u niego obrażenia ciała w postaci sińców i obrzęku tkanki podskórnej powłok twarzy, które to obrażenia powodowały naruszenie czynności narządów ciała pokrzywdzonego na czas poniżej siedmiu dni, a ponadto nie zachowując ostrożności wymaganej w danych wypadkach, mimo że możliwość popełnienia czynu mógł przewidzieć spowodował, że pokrzywdzony upadł uderzając głową o

betonowy kosz lub chodnik, co skutkowało powstaniem sińców okolicy potylicy po stronie lewej z masywnym podbiegnięciem tkanek miękkich, rozległego złamania podstawy czaszki, ograniczonego krwotoku podpajęczynówkowego, stłuczenia tkanki nerwowej i krwiaka śródmózgowia, krwiaków nad i pod twardówkowymi i masywnego obrzęku mózgu, którym to działaniem oskarżony spowodował nieumyślnie śmierć B.Z. w dniu 10 sierpnia 2015 r.,

- tj. popełnienia przestępstwa z art. 155 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na mocy art. 155 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę roku pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku);
2. w dniu 9 sierpnia 2015 r. w B. działając umyślnie uderzył K.Z. ręką w twarz powodując u pokrzywdzonej obrażenia ciała w postaci otarcia naskórka oraz krwiaka i sińców w obszarze powłok twarzy, które to obrażenia powodowały naruszenie czynności narządów ciała pokrzywdzonej na czas poniżej 7 dni,
- tj. popełnienia przestępstwa z art. 157 § 2 k.k. i za to na mocy tego przepisu skazał go na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 2 wyroku).
3. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. Sąd wymierzył oskarżonemu łączną karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat tytułem próby (pkt 3 wyroku), zobowiązał go do informowania Sądu o przebiegu okresu próby (pkt 4 wyroku) oraz zasądził od oskarżonego na rzecz trojga pokrzywdzonych nawiazki (pkt 5 wyroku). Rozstrzygnięto w wyroku również o kosztach procesu (pkt 6 i 7 wyroku).

Od wyroku Sądu I instancji apelacje wnieśli prokurator, obrońca oskarżonego oraz pełnomocnicy oskarżycieli posiłkowych.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 20 listopada 2018 r., sygn. akt XXIII Ka (...):

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
2. podwyższył karę pozbawienia wolności orzeczoną wobec oskarżonego za czyn popełniony na szkodę B.Z. wyczerpujący ustawowe znamiona występku z art. 155 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (pkt 1 wyroku SR) do roku i 6 miesięcy;

3. uchylił orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności oraz warunkowym zawieszeniu wykonania tej kary (pkt 3 wyroku SR), także o zobowiązaniu oskarżonego do informowania Sądu o przebiegu okresu próby (pkt 4 wyroku SR);
4. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę łączną roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności zaliczając na jej poczet okres zatrzymania oskarżonego uznając karę pozbawienia wolności za wykonaną w rozmiarze 2 dni;
5. podwyższył nawiązki orzeczone od oskarżonego na rzecz dwojga małoletnich pokrzywdzonych;
6. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wnieśli obrońcy T.G., zaskarżając go w całości.

Adw. H.L. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

1. „rażące i mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 433 § 2 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k., polegające na zaniechaniu przeprowadzenia przez Sąd Okręgowy w K. wszechstronnej kontroli odwoławczej i niezasadnym zaaprobowaniu przyjętego przez Sąd I instancji stanowiska dotyczącego realizacji przez T.G. ustawowych znamion czynu zabronionego popełnionego na szkodę B.Z., z jednoczesnym pominięciem analizy całego materiału dowodowego, a nadto na nierozważeniu i nieustosunkowaniu się do wszystkich zarzutów podniesionych apelacji obrońcy, w następstwie czego doszło do utrzymania w mocy niezasadnego, bo dotkniętego błędnymi ustaleniami faktycznymi, a nadto niewspółmiernie surowego wyroku Sądu Rejonowego w B.;
2. rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec T.G. za przypisany mu czyn popełniony na szkodę K.Z. w rozmiarze 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wymiar orzeczony przez Sąd Okręgowy w K., mimo iż w prawidłowo ustalonych okolicznościach sprawy, wskazujących na nieznaczny stopień winy i społecznej szkodliwości inkryminowanego czynu, polegających m. in. na nagannym zachowaniu pokrzywdzonej poprzedzającym użycie względem niej przemocy, niewielkim rozmiarze ujemnych następstw przestępstwa, a także zachowaniu oskarżonego po popełnieniu przestępstwa, w szczególności przeproszeniu

pokrzywdzonej, kara ta winna zostać uznana za rażąco surową, sprzeczną z wymogami prewencji ogólnej oraz indywidualnej, co przemawiało za orzeczeniem za wskazany czyn, kary postulowanej przez obrońcę w treści wniesionej apelacji, tj. grzywny samoistnej w wysokości 100 stawek dziennych, przy przyjęciu, iż wysokości jednej stawki wynosi 50 zł.”.

Podnosząc takie zarzuty, adw. H.L. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz zmienionego na jego mocy wyroku Sądu Rejonowego w B. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Adw. A.T. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

1. „rażące i mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 25 § 1 k.k., poprzez dokonanie błędnej wykładni tegoż przepisu, przy prawidłowo dokonanych ustaleniach faktycznych i przyjęcia, że zachowanie pokrzywdzonego, polegające na opluciu oskarżonego oraz zaciśnięciu pięści nie może być uznane za bezprawny i bezpośredni zamach, co stanowi bezpodstawne zawężenie instytucji obrony koniecznej, jako uprawnionej jedynie w sytuacji, w której zamach przyjął już formę <agresywnego zachowania człowieka stwarzającego niebezpieczeństwo>, a w konsekwencji niezastosowanie na gruncie niniejszej sprawy art. 25 § 1 k.k., w sytuacji gdy powszechnie przyjęta w orzecznictwie wykładnia tego przepisu pozwala na przyjęcie, że prawo do obrony koniecznej obejmuje nie tylko odpieranie bezprawnego zamachu w fazie jego realizacji, ale także w stadium obiektywnie zaistniałego bezpośredniego zagrożenia bezprawnym zamachem na dobro prawne;
2. rażące i mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 433 § 2 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k., polegające na zaniechaniu przeprowadzenia przez Sąd Okręgowy w K. wszechstronnej kontroli odwoławczej i niezasadnym zaaprobowaniu przyjętego przez Sąd I instancji stanowiska dotyczącego wymiaru kary orzeczonej wobec oskarżonego za czyn popełniony na szkodę K.Z., z jednoczesnym pominięciem analizy całego materiału dowodowego, a nadto na nierozważeniu i nieustosunkowaniu się do zarzutu rażącej niewspółmierności kary podniesionego w apelacji obrońcy, co doprowadziło do

utrzymania w mocy kary rażąco niewspółmiernej, orzeczonej w punkcie 2. sentencji wyroku Sądu Rejonowego w B.;

3. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec T.G. za przypisany mu czyn popełniony na szkodę K.Z. w rozmiarze 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wymiar orzeczony przez Sąd I instancji został następnie zaakceptowany przez Sąd Okręgowy w K., mimo iż w prawidłowo ustalonych okolicznościach sprawy, wskazujących na nieznaczny stopień winy i społecznej szkodliwości inkryminowanego czynu, polegających m. in. na nagannym zachowaniu pokrzywdzonej poprzedzającym użycie względem niej przemocy, niewielkim rozmiarze ujemnych następstw przestępstwa, a także zachowaniu oskarżonego po popełnieniu przestępstwa, w szczególności przeproszeniu pokrzywdzonej, kara ta winna zostać uznana za rażąco surową, sprzeczną z wymogami prewencji ogólnej i indywidualnej, co przemawiało za orzeczeniem za wskazany czyn, kary postulowanej przez obrońcę w treści wniesionej apelacji, tj. grzywny samoistnej w wysokości 100 stawek dziennych, przy przyjęciu, iż wysokości jednej stawki wynosi 50 zł.”.

Stawiając takie zarzuty, drugi obrońca adw. A.T. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz zmienionego na jego mocy wyroku Sądu Rejonowego w Bytomiu i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w B. w pisemnej odpowiedzi na kasację obu obrońców, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja sporządzona w odrębnych pismach procesowych przez dwóch obrońców T.G. jest bezzasadna w stopniu oczywistym, dlatego podlegała oddaleniu na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § k.p.k.

Wbrew wywodom autorów kasacji, orzeczenie Sądu odwoławczego wolne jest od wad prawnych, a przeprowadzona kontrola odwoławcza spełnia wymogi wszechstronnej i rzetelnej, a więc nie narusza art. 457 § 3 k.p.k. ani art. 433 § 2 k.p.k. W jej toku rozpoznano oba zarzuty apelacyjne, a więc błędu w ustaleniach faktycznych oraz rażącej niewspółmierności kary 4 miesięcy orzeczonej za czyn z art. 157 § 2 k.k., a Sąd w uzasadnieniu podał czym kierował

się wydając zaskarżone kasacją orzeczenie oraz dlaczego zarzuty i wnioski sformułowane w apelacji uznał za niezasadne.

Przede wszystkim Sąd odwoławczy zaakceptował ocenę dowodów prowadzącą do poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń stanu faktycznego i skoro uznał je za prawidłowe, to słusznie nie dopatrywał się w zachowaniu oskarżonego działania w ramach kontratypu obrony koniecznej. Sąd Okręgowy wyjaśnił w sposób przekonujący, dlaczego oplucia oskarżonego i zaciskania pięści przez pokrzywdzonego nie można było oceniać jako bezpośredniego i bezprawnego zamachu na oskarżonego, który uprawniałby go do interakcji korzystającej z ochrony przepisu art. 25 § 1 k.k. obrońcy nie podważyli natomiast stanowiska Sądu odwoławczego w tym zakresie. Należy jedynie dodatkowo zauważyć, że stawianie w kasacji zarzutu naruszenia bezpośrednio art. 25 § 1 k.k. jest nieprawidłowe, gdyż w tej sprawie nie doszło do zmiany ustaleń faktycznych na etapie postępowania odwoławczego, a więc Sąd Okręgowy nie mógł stosować tego przepisu, jest to więc zarzut skierowany przeciwko orzeczeniu Sądu I instancji. Z uwagi jednak, że drugi obrońca powiązał naruszenie tego przepisu z przepisami art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k., Sąd Najwyższy rozpoznał ten zarzut.

Sąd odwoławczy odniósł się również do drugiego zarzutu apelacyjnego wskazując, że nie znalazł żadnych podstaw do kwestionowania wymiaru kary orzeczonej przez Sąd I instancji za przypisany oskarżonemu czyn z art. 157 § 2 k.k. popełniony na szkodę K.Z., gdyż jest ona odpowiednia i współmierna w realiach tej sprawy. Podkreślić należy, że Sąd Rejonowy w swoim uzasadnieniu w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami wskazał czym kierował się wymierzając karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, a więc jakie okoliczności łagodzące i obciążające miał przy tym na uwadze i te właśnie ustalenia zostały zaakceptowane. Stwierdzić więc należy, że Sąd Okręgowy nie naruszył obowiązujących go zasad związanych z kontrolą odwoławczą. Sąd Najwyższy nie może natomiast ingerować w wymiar kary, a więc stawianie przez obu obrońców zarzutów rażącej niewspółmierności kary jest niedopuszczalne wobec treści art. 523 § 1 k.p.k.

Rozstrzygnięcie o kosztach oparto o art. 636 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie.

